

Волають гори,
кровію політи,
Підбиті зорі
падають униз,
В пахкі долини,
зранені і зриті,
Вдирається
голодний шовінізм

Василь СИМОНЕНКО

18 (486)
1 травня
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

НАС ПОРЯТУЄ САМООРГАНІЗАЦІЯ

Поминальної неділі повертався з цвинтаря. День ясний, сонячний, земля в цвіті. А на душі тривожно. Десь далеко-далеко закувала зозуля. Боюся рахувати, бо не за себе загадав. За Україну.

І чи згадуємо тих, хто відійшов, чи тривожимось за тих, хто тільки пробує пройти по цій землі, тримаючись за візочок, який котить молода мати, все одно думки про свою державу. Бо її сьогодні рвуть, шматують, знущаються з неї, плюють в душу кожного українця заслані Кремлем «зелені чоловічки» і змобілізовані ними сепаратисти. Це ж треба, на українській землі вони захоплюють, катують, убивають людей, утримують заручників і тероризують цілі регіони та ще й висувують ультиматуми! Із зомбоящика вождь цих «зелених чоловічків» просторікує про їхню недоторканність і готовність Москви йти війною, якщо хтось посміє їх приструнити.

Складається враження, що влада загінтована і справді боїться їх зачіпати. За Луганськом, Горлівкою, Слов'янськом уже здали і райцентр Костянтинівку. Наша славна міліція без усілякого спротиву, ніби за домовленістю, здає об'єкти, які мала б не лише охороняти, а й обороняти. Просто сором бере, коли якийсь міліцейський чин майже з героїчним пафосом пояснює, що сепаратисти зброю у райвідділі не захопили, бо її завчасно вивезли. Отакої! Нарешті, хоч одне здогадалися зробити. Але чому ж здали окупантам відділок?

У Донецьку мітинг'арів на підтримку єдиної країни жорстоко б'ють озброєні битами й арматурою гопники, а міліція навіть у той бік не дивиться і пасивно спостерігає за побоїщем. Окупанти захоплюють телестанції, відключають українські канали, диктують порядок денний для сесій місцевих рад. А Київ мовчить і немічно спостерігає за цією відкритою війною з Україною... Сумно понад край.

Та все ж проблиск світла у цьому спровокованому чужинцями вкупі з п'ятою колоною – ПР і комуністами – хаосі є. Це самоорганізація людей. Вони розуміють, що в нинішній ситуації лиш самі й можуть захистити свій будинок, свою родину, свою країну. Мене порадував героїзм одного з донецьких мітинг'арів (зрештою, їх усіх), який зізнається кореспонденту (до речі, російською) про те, що гопники нападуть на них, що міліція не захистить, але йде, бо інакше не може, бо Україна в небезпеці. Уже за прикладом Майдану на Сході й Півдні, які досі лише спостерігали за ним, створюються загони самооборони, батальйони територіальної оборони, структури народного ополчення... А на Січеславщині й Слобожанщині вони вже виступили на виконання бойових завдань. Чи не тому сепаратизм там, навіть розквітнувши, як у Харкові, потрохи зав'яв. Чи не за протидію йому, хоч і запізнілу, намагалися позбавити життя міського голову Кернеса? А втім, це нахабна брутальна бандитська погроза всім, хто виступає за Україну, за її соборність, цілісність, державність і незалежність.

І, видається, країну порятує самоорганізація людей і громад, готових до дії, породжена патріотизмом, яка є його проявом. Вона має допомогти нам таки подолати хаос сепаратизму, облаштовувати наше життя не лише в зоні безпеки, а й в інших сферах буття. Мені прийшли на думку публіцистичні рядки Василя Симоненка:

Тремтїть, убивці, думайте, лакузи.
Життя не наліза на ваш копил.
Ви чуєте? – На цвинтарі ілюзій
Уже немає місця для могил.
Уже народ – одна суцільна рана.
Уже від крові хижіє земля.
І кожного катюгу і тирана.
Уже чекає зсукана петля...

Вірю, це поетове попередження «апостолів злочинства і облуд» таки збудеться. Бо зозуля кувала і кувала...

Богдан ВІВЧАР

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

УКРАЇНЦЮ, ПИЛЬНУЙ!

З ініціативи начальника управління СБУ в Івано-Франківській області Миколи Найдича при цій структурі створили Громадську раду (ГР).

Зокрема, до неї ввійшли заступники голови обласної ради та облдержадміністрації Остап Дзєса і Володимир Семко, ректор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Ігор Цепенда, депутат обласної ради, голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан Волковецький, від Івано-Франківського міськвиконкому – Руслан Гайда, ветеран афганської кампанії Віктор Коваленко, від самооборони Майдану – Юрій Лоп'янецький... Головою обрали С. Волковецького.

У нинішній тривожний час, фактично у стані війни, ми всі повинні бути особливо зібраними, єдиними у співпраці державних структур і громадськості, – наголосив голова ГР С. Волковецький. – Адже йдеться про можливі провокації на теренах Прикарпаття, скажімо, у дні вшанування дивізійників чи 1 та 9 Травня. Як вважає голова ГР С. Волковецький, треба працювати на випередження: не допустити провокацій,

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Автомобілі облдержадміністрації – на продаж

Як повідомили в управлінні з питань ресурсного забезпечення Івано-Франківської облдержадміністрації, в райдержадміністраціях та структурних підрозділах облдержадміністрації заплановано вивільнити 45 авто. Їх реалізацію буде здійснено через аукціон, як це передбачено Порядком відчуження об'єктів державної власності. Процедура реалізації відбуватиметься під контролем громадськості.

Райони з головами

Згідно з розпорядженнями, які підписав в. о. Президента України Олександр Турчинов, головою Тлумацької райдержадміністрації став Володимир Габора, Тисменицької – Микола Зелінський, Снятинської – Дмитро Дячук, а Рожнятівської – Василь Рибчак. Крім того, Рогатинську райдержадміністрацію очолив Володимир Паньківський, Надвірнянську – Микола Іваночко, Косівську – Роман Матейчук, Коломийську – Михайло Бойчук, Калуську – Михайло Жовнір, Долинську – Руслан Франків, Городенківську – Василь Мельничук, Галицьку – Василь Чуйко, Верховинську – Ярослав Скуматчук, Богородчанську – Ярослава Гоголь.

Загроза зросла небувало

Росія і далі брязкає зброєю і погрожує війною у разі продовження силового знищення диверсантів на південному сході України. Про те, що загроза вторгнення російських військ на територію України нині

БІЛЬ І ПАМ'ЯТЬ

ВШАНУВАЛИ ЧОРНОБИЛЬЦІВ

На вшанування постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС та у зв'язку з відзначенням 28-ої річниці Чорнобильської катастрофи в Івано-Франківську відбулося віче-реквієм.

До пам'ятного знака чорнобильцям-ліквідаторам в обласному центрі прийшли представники влади та громадськості. Священники відслужили поминальну панахиду за загиблими під час аварії на ЧАЕС, а присутні на знак вічної шани поклали квіти до пам'ятного знаку.

Нагадаємо, що в ніч з 25 на 26 квітня 1986 року на четвертому енергоблоці Чорно-

бильським енергоблоком відбувся вибух, який спричинив аварію на Чорнобильській атомній електростанції. У результаті аварії загинуло понад 30 осіб, понад 10 тисяч людей були евакуйовані з зони аварії. Усього внаслідок аварії загинуло понад 60 тисяч людей, понад 10 тисяч людей були евакуйовані з зони аварії.

Громадська рада при УСБУ звернулася до всіх політичних партій, громадських організацій, воєнізованих формувань, релігійних конфесій краю з проханням утриматися не лише від силового реагування на різні провокації, а й самим не проводити заходів, які б дали нагоду безпідставно звинуватити жителів Прикарпаття в проявах міжетнічної, міжрелігійної нетерпимості, расизму, ксенофобії тощо.

Разом із силовими структурами у ці дні вийде на патрулювання й самооборона. Члени ГР закликають громадськість, місцевих жителів взяти під свою охорону культурні й громадські споруди, місця поховань передусім героїв визвольної боротьби та загиблих вояків Другої світової війни, меморіальні дошки, пам'ятники тощо.

В разі, якщо хтось матиме інформацію про перебування на теренах краю провокаторів чи диверсантів, про підготовку якихось провокаційних дій тощо, управління СБУ в Івано-Франківській області просить повідомити про це телефонами: **59-03-03, 52-22-95**.

набагато вища, ніж була до женецьких переговорів, твердить і Київ, і світ. Підтвердження цього – нові маневри військ РФ на кордоні з Україною.

Окупанти як фашисти: живий щит із жінок і дітей

«Надійшла тривожна інформація, що прикордонні КПП в районі Краснодона, Свердловська і Довжанки блокують привезені жінки й діти. Вони вимагають від прикордонників пропустити в Україну миротворчі сили РФ», – написав на своїй сторінці у «Facebook» активіст Громадянського сектора з Луганська Сергій Глотов. За його словами, російська військова техніка – вже безпосередньо поблизу перетину кордону, а водночас «незрозумілі люди», здебільшого чоловіки, блокують і розташовані неподалік кордону з Росією на півдні Луганщини українські військові частини.

Награбоване – повернути народіві

Швейцарія скерує до Києва групу експертів, аби допомогти українським слідчим сформулювати запити до швейцарської влади щодо рахунків найближчого оточення експрезидента Януковича. Такої домовленості досягли на переговорах глава департаменту МЗС Швейцарії Валентин Цельвегер та заступник Генпрокурора України Микола Голумша, повідомляє прес-служба ГПУ. За її інформацією, Генпрокуратура звернулася не лише до Швейцарії, а ще й до 136 держав із проханням надати інформацію про рахунки з наявними на них коштами, отриманими незаконним шляхом 68-ма колишніми чиновниками режиму Януковича.

ЧУДЕСА

НАГАДУВАННЯ ПРО МОЛИТВУ

22 квітня хлопчини Богданчику Беренді з села Угорники Івано-Франківської міськради пощастило зняти на смартфон, як видається, з'яву Матері Божої. Як повідомляє газета «Галичина», 22 квітня він із друзями пішов на дамбу над Бистрицею Надвірнянською. Це традиційне місце прогулянок місцевих. Тим більше, що перед Великоднем Богдан ще з трьома друзями там гарненько поприбирали. І тепер приємно було посидіти на чистому місці. Отож сиділи, лузали насіння, розмовляли про школу, стільникові телефони, різні там смартфони, айфони... Богдан захотів продемонструвати властивості свого смартфона і сфотографував краєвид, який був перед ними. Далі сталося те, що неабияк налякало хлопців. На екрані проступив якийсь силует, котрий для звичайного ока невидимий. Збільшивши зображення побачили, що це... силует Пресвятої Богородиці, подібний до зображених на іконах.

І ще про одну цікаву деталь розповів хлопчина. У той момент, коли робив фото, по один бік зображення було сонце, а по другий – скупчилися чорні хмари. І раптом вдарив грім, з'явилася блискавка. Причому, за словами дітей, це було якесь сяйво, якого раніше вони ніколи не бачили. Ця обставина неабияк зацікавила священників. Авжеж, як відомо, спершу з'являється блискавка, а потім уже чути грім. А в цьому разі все сталося всупереч законам природи. На їхню думку, це знак усім молитися на вервиці, «Отче наш», «Богородице Діво...». Молитися за Україну.

А втім цей конкретний випадок з'явлення треба ще вивчати і вивчати.

Теодор ДРОВНИЧ

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата
на газету
«ГАЛИЦЬКА
ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ
(без оплати оформлення):

на місяць – 4,30 грн., на півроку – 25,80 грн., на рік – 51,60 грн.

бильської атомної електростанції стався вибух. У ліквідації аварії брали участь 600 тис. людей: пожежники та медики, військовослужбовці та персонал станції.

ТАК ДУМАЮ

КОМУ ВЕСТИ НАРОД?

В сьогоднішній день можна почути різні думки, міркування про те, якою хотіли б бачити наші люди Україну і її провідників. Відомо, що від стилю керівництва і роботи управління усіх рівнів буде залежати матеріальне і духовне життя мільйонів громадян. Тому зважуймо, обдумуймо, якими хотіли бачити наших провідників, як у своїх селах, містах, так і в Україні.

Найперше, людей, для яких були б дорогі ідеї незалежності й добробуту України, і які вміли б ці ідеї втілювати у життя доброзичливим, демократичним шляхом. Людей, для яких була б притаманна глибока пошана до співвітчизників, незалежно від посади, віку, соціального стану, віросповідання, тобто щоб додержувалися головного християнського принципу: «Чини добро, стережися злого». А нам,

виборцям, старатися відрізнити в кожному духовність, благородство від фальшивої турботи про людей.

Адже наша історія трагічна ще й тому, що винищували нас ізсередина, бо жоден європейський народ так легко не повертав зброю, в т. ч. словесну, призначену для ворогів, проти себе самого, як у нас в Україні. Для українського провідника (керівника, урядовця) повинен відійти в минуле і бути гідним азіатський принцип: «Я начальник – ти дурень», який супроводжувався б, як колись «кормлінням», «пріношенням» та ще й державним «жалованієм». Якби український урядовець дозволив собі такий стиль, для нього повинен діяти різкий громадський осуд.

Кожному мислячому громадянину зрозуміло, що сьогодні наглядати, демагоги

з колишнім мисленням не потрібні. Потрібні чесні знаючі фахівці в промисловості, сільському господарстві, освіті, медицині, культурі і т. ін.

Підтримуйте на виборах різних рівнів людей, які б хотіли служити людям без вигоди для себе. А народ віддячить сторицею. При виборі ми повинні знати, чим добрим і коли саме кандидат і його родичі прислужилися людям, чи є доброзичливою, роботящою людиною, береже честь своєї родини, села, міста, України.

Наші предки різних століть боролися за такі ідеї, за таку Україну й знали, що все найкраще на цій землі – від Добра, Правди і Справедливості.

Бажано, щоб ті, хто хоче бути при владі, пам'ятали слова апостола Павла: «Брати! Радуйтеся, прямуйте до досконалості, не сперечайтесь і живіть у мирі! Тоді Бог любові й миру буде з вами».

Богдан СУШЕВСЬКИЙ, просвітянин

ДО ІСТИНИ

ЧИ ЗНАЄМО, ЩО СВЯТКУЄМО?

З метою знищення національних традицій і пам'яті на теренах усіх республік Московської імперії протягом кількох поколінь совісько-більшовицький режим всіма доступними методами нав'язував поневолені народом штучні визначні дати, свята і «героїв» чужого походження. Усе це робилося цілеспрямовано й системно для відвернення людей від їхніх національних героїв.

На жаль, ніщо не змінилося в Україні навіть після 1991 року. Досі на українців на їхній споконвічно етнічній землі дивляться кам'яні та металеві пам'ятники колишніх людоджерів, які безжалісно приносили в жертву десятки й сотні мільйонів людей.

А тим часом у народній пам'яті назавжди залишилися вікопомні події. Тому чимало з них щороку ми відзначаємо, щоб краще усвідомити минуле і подумати про майбутнє. А я хочу зосередити увагу на державній – **1 травня**. Що вона собою являє, чому її відзначають і що або хто за нею стоїть?

1 Травня – День міжнародної солідарності трудящих. Чому саме **1 травня**?

Професор МАУП Микола Сенченко документально доводить, що офіційна історія має безліч фактів фальсифікації. Зокрема, він засвідчує, що **керівництво усіма революціями, політичними вбивствами, державними переворотами здійснювала одна й та сама сила**. «Однією із таємних сил, що має за мету управління світом, і яка відіграла значну роль в усіх революційних подіях, є товариство – **орден Ілюмінатів**». Цю таємну антихристиянську організацію засновано **1 травня 1776 року**...

Чи випадково через 110 років після заснування ордену Ілюмінатів **1 травня 1886 р.** американські робітники (під керівництвом масонських ляльководів) на конгресі у Чикаго обрали днем загальною страйку-маніфестації?

Зокрема, чи не є закономірністю той факт, що орден Ілюмінатів створено **1 травня**, і в ніч із 30 квітня на **1 травня** відзначається міжнародний сатанинський шабаш (**Мальпургієва ніч**), мета якого та сама, що і в масонів: знищення Церкви, масові погроми і вбивства, пропагування анархії і непокори?

Світова масонська закуліса вже кілька століть спрямовує всі сили на завоювання світу. За їхнім сценарієм розвивалися подальші події. Ось що пише один з ідеологів революційних переворотів Ф. Енгельс про **1 травня 1890 р.**: «Зараз, коли я пишу ці рядки, європейський і американський пролетаріат здійснює огляд своїх вперше мобілізованих бойових сил; вже мобілізовано єдине військо, під одним прапором і для загальної найближчої мети... сьогоднішній день відкриє очі всім капіталістам і землевласникам на те, що зараз пролетарі всіх країн дійсно об'єдналися».

Справжня мета керівників таких акцій нам відома. Як наголошує М. Сенченко: «Таємні організації з гордістю нагадують усім про те, що саме у ніч із 30 квітня на **1 травня 1939 р.** (**Вальпургієва ніч**) вийшла перша у світі комерційна телепередача на Нью-Йоркській світовій ярмарці. Деструктивні сили світу відводять телебаченню особливу роль у знищенні світової цивілізації. За тими програмами, що сьогодні пропонуються глядачеві, не важко прогнозувати майбутнє.

Ось яке свято стало загальнодержавним в Україні. Свято невидимого знищення моралі, країни, народу і... майбутнього. Уявляєте, як весело закулісним режисерам дивитися на щасливі обличчя **людей на першотравневих демонстраціях, коли ті дружно крокують до апокаліпсису...**

Михайло ПОМФ'ЮК, просвітянин

АКЦІЇ

ДО УКРАЇНЦІВ, ГРОМАДЯН РОСІЇ

Співвітчизники, друзі!

Наша історична Батьківщина у великій небезпеці.

В Україні йде революція, яка може привести до справдження віковичних прагнень українського народу. Але може статися, що цей процес буде загальмований, і торжество сім'ї вольної, нової на якийсь час буде відкладений.

Зараз кожен небайдужий **українець**, громадянин іншої національності може зробити свій внесок у становлення нової України.

Якщо Україна буде боротися, їй світ допоможе. Колишні правителі довели до того, що Україна опинилася фактично беззбройною перед реальними загрозами. Збройні сили треба творити на ходу.

Українці в Україні і за її межами роблять внески на розбудову армії України всіма можливими способами.

Для матеріальної допомоги Міністерству оборони України існує кілька способів. Так, перерахування 5 гривень за допомогою мобільного дзвінка на території України дає можливість навіть при такій незначній сумі акумулювати значні кошти. Наприклад, 19 березня було зібрано 16 млн., а 20 березня – 24 млн. гривень. (це більше 4 млн. дзвінків). Зокрема, для іноземних громадян створені спеціальні реквізити для перерахування коштів. Українці Росії, інші громадяни Росії можуть долучитися до міжнародної спільноти у допомозі Україні.

(<http://www.mil.gov.ua/index.php?lang=ua&part=news&sub=read&id=32829>)

Ініціативна група

тел.: **+74994080169.**

м. Москва

ВАРТО ЗНАТИ

ЩЕ РАЗ ПРО «БРАТІВ НАШИХ», СЕБТО ПРО МОСКАЛІВ

Мій давній приятель Богдан уже не раз просив мене писати про москалів, їхнє походження, та що вони ніякі не слов'яни і посилати ці публікації на схід України. Адже східняки вірять, що москалі – то наші брати, що ми однієї крові. На основі брехливого твердження про спільну спадщину Київської Русі, Росія постійно силою бажає загнати нас до «русского міра». Вкотре спробую нагадати нашим братам на сході України про справжнє походження москвітів.

Як відомо з історії, у IX столітті утворилися дві окремі незалежні держави: напівфінська Новгородська і землі умовно слов'янські та слов'янська Київська. Усі ці факти дали можливість російському історикові В. Ключевському зробити правильний висновок, що руська держава була заснована діяльністю Аскольда, а потім Олега; з Києва, а не з Новгорода пішло об'єднання слов'ян.

Михайло Грушевський вважав, що приписувати Київській добі центральне місце в російському минулому значило б не тільки применшувати українсько-польські здобутки, а обтяжувати російську історію штучним, якщо не перебільшеним додатком, що стояв би на заваді пошуку її справжнього коріння.

ПОСВЯТОЧНЕ

Біла гречка, чорні кінці –
Єднаймося, українці.
Єднаймося за рученьки,
Українці молоденькі.
Єднаймося, гори й доли,
Бо вже йдуть нові вибори.
Як не будем ся єднати.
То будуть ся з нас сміяти, –

НА ВЕЛИКОДНІХ ЗАБАВАХ

Ось так повели осучаснену гаївку членкині обласної організації «Жіноча громада» у НД «Просвіта» на Провідну неділю. Їх змінювали гаївки ще з часів панщини «Ой зозуле, зозуленько», «Ой на горі дуб крислатий», славили відповідними рухами господарську працю – «Повилися огірочки в зелені пупліночки». Дуже сподобалася присутнім гаївка столітньої давності «В нашій місті на горбочку стоїть церква на видочку», в якій оспівується наше січове стрілецтво: «Най воскреснуть всі ті стрільці-хлопці молодії, стануть з нами до таночку заспівають гаївочку...» Ці гаївки вміщені у книжці «Великодні гаївки», яку підготувало й видало просвітянське видавництво. Їх роздали присутнім, щоб училися. Зворушливо виконували духовну пісню під імітацію церковних дзвонів членкині «Жіночої громади» Надія Самборська та Володимира Атаманчук. Їх змінювали діти з просвітянської вокальної студії Мар'яна Корольок та Володя Гринишин.

А ось злагодженим чотириголоссям у залі лине «Радуйтеся, Божі люди, хай між нами гнів не буде, хай цвіте любов все Божа, чиста мила, як квіт-рожа...» Це вперше у своєму оновленому складі виступає просвітянська народна чоловіча хорова капела «Червона калина» під керівництвом Володимира Сидорака. Нову пісню Мирослава Пастернака «Божа Матір

як старанно готувалися до нього, писали писанки, вишивали нові сорочки, як навколо церкви водили гаївки аж до Провідної неділі. А вже в цей день розпочиналися танці, як і цього разу у НД «Просвіта». І закружляли у танці статечні чоловіки, у святковому вбранні жінки. На зміну пішла в рух великодняя гра «Ремінець». Тоді всі згадали молодість, як то воно було колись весело. І хоч тепер вже сили не ті, все ж приємно.

Великдень... Все добро небес
Сьогодні тут, у просвітянським домі.
Вітаємо: Христос воскрес!
Заходьте, друзі і знайомі!

Михайлина БОДНАР

Якщо вважати державу засобом збереження Київської спадщини (як твердять у Росії), то значно більшу частину цієї спадщини зберегли Галицько-Волинське князівство (у свій час найбільша держава Європи), а пізніше – Велике князівство литовське з його сильними українськими елементами. Це ніяк не могли зробити розташовані далеко на сході, тобто далеко на околиці Київської держави, Ростовське, Суздальське, Володимирське, Тверське та Московське князівства. Виникає запитання: яке тоді взагалі має відношення російське минуле, його історія до Київської доби? У Росії правляча верхівка добре знає, що жодне, напевно, переплутали околиці.

Для довідки: московське царство і московіти з XVIII століття після того, як Петро I остаточно загарбав Україну, за його указом стали називатися Росією. Таким чином, на території, віддаленій від центру Української держави, на базі не те що не українського, а навіть не слов'янського народу закладають підвалини державної організації, яка повинна почала перебирати керівну роль в історії України, її спадщину і навіть ім'я Русь, хоч жодних прав не мала ні на ту спадщину, ні на ім'я Русь.

Підготував **Михайло РУДКОВСЬКИЙ**

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

БІЙМО В ДЗВОНІ, НАЧЕ ГРІМ!...

ЗАСМУТА

Я віттям уплівся, корінням я врісся
У землю, що кров'ю народ мій зросив,
Немає на ній і маленького місця,
Якого б у серці своїм не носив.

Де хвилі Дніпра, де Карпати орлині,
Де ниви таврійські, де кримські хребти,
У кожнім куточку, у кожній хатині
Є сестри у мене, є рідні брати.

Простує у далеч нехитра дорога,
Де хмариться небо, де зоряна вись...
Чому ж моє серце проймає тривога,
Чому ж у нім смуток і Крим наш злились?

МОНОЛОГ СИНА-ВОЇНА,
ЩО ЗАГИНУВ У КРИМУ

Матусю рідна, ти прости
За те, що плачеш у засмугті.
Мене не знищили фронти –
То в серце моє цілив Путін.

І каменовано вже світ,
І пляма, мов сльоза на сонці.
Несуть до Каїна свій звіт
Кремлівські «самооборонці».

Тож биймо в дзвони, наче грім,
Щоб криця – у борні та слові.
Планету нашу збережим
Для матерів і для любові.

БРАТИ

Колись був клич: ми – два брати,
Обом до сонця лиш іти!
Аби можуть і широчінь
Відчути в дружбі поколінь.

Та враз моя свята земля
Відчула справжню суть Кремля,
Взамін братерства й теплих зір
Підніс їй меч захланий звір.

ШТОРМ

Вам звісно, як штормує море,
Як горнеться туманом даль,
Як хвилі корчаться в спіраль.
Звиваючись у крутогори.

Хребти вулканами стирчать,
Наперекір блідому дневі
Вивержують в шаленім реві
На берег білопінну рать.

Кипить, нуртує, страшно грає
По небокрай від небокраю...
І в мить оту здалось мені
У крутобалий шторм великий,
Що то народ мій мудроликий
В години віщої борні.

ВІЙНА

Нас поділила ця війна,
Траншею виривши між нами.
Скажіть мені, чия ж вина
Сплела вінець лихої драми?

Хто нині в цей великий піст
На нас шле танки зловорожі,
Щоб ум здійнявся на повен зріст,
Поглумивши закони Божі?

Щодня нам чути храп Москви,
Що взорохоблюють планету.
Вожді кремлівські! Це ж бо ви
Штовхнули світ у темну Лету.

Та нині ми вже не раби,
Як зло було, так зло й минало,
Чекають ще й на вас гроби,
Щоб в пеклі теж землі вам стало.

КИПАРИС

*Завдяки садівникові, який переставив
табличку з «пушкінського кипариса»,
вдалося вберегти його від фашистів.
Та жертвою став побратим-сусід.*

В Гурзуфі, де затишно селям,
Бентежив ти поетів зір,
Та заявився дикий звір,
Аби тебе сокира стяла.

І свастика шугнула грубо
На світлий гордий кипарис,
Донині біль жакну затис
Без рук, без ніг живий обрубок.

На подив людству і планеті
Ми вершим небували лети,
Невпинно крутиться земля...

О, вслухаймося в річ неширу,
Чи хтось не гострить знов сокиру
Й на кипарис благословля.

Мирслав ПОПАДЮК,
голова Снятинського
райоб'єднання «Просвіти»

ЧАС ШЕВЧЕНКА

...ВОНО НЕ СВІТ, А ВСІ СВІТИ...

Два століття пролягли поміж добою
Тараса Шевченка і нашими днями, але
час не віддаляє нас від нього, не змен-
шує потреби в розумінні його феномену,
його як особистості, не послаблює чарів-
ності й сили Тарасового слова.

У рамках Всеукраїнського тижня
юнацької книги «Шанує Шевченка ве-
лика родина» в обласній бібліотеці для
юнацтва відбулося літературне свято
«Яке прекрасне рідне слово! Воно не світ,
а всі світи...»

Тяжке ярмо кріпосництва, арешти,
жорстокі поліційні утиски, далеке катор-
жне заслання, виснажлива солдатчина
завдали непоправної шкоди здоров'ю Та-
раса Шевченка, набагато скоротили його
життя. Високоосвічені лікарі, схилившись
перед світлим генієм українського народу,
сердечно піклувалися про здоров'я вели-
кого Кобзаря, самовіддано боролися
за його життя. Тарас Григорович підтри-
мував тісні дружні зв'язки з багатьма
видатними лікарями (близько двадцяти
осіб), чимало з яких були не тільки знач-
ними представниками медичної науки,
а й захоплювалися передовою літера-
турою (А. Козачковський, М. Курочкін,
К. Новицький, В. Даль, А. Колишко, В. Белов,
М. Кетчер, І. Моравський та інші).

По закінченню в 1849 році Академії
мистецтв Т. Шевченко їде в рідну Україну.
Теплою і сердечною була його зустріч
у Переяславі з лікарем Андрієм Козач-
ковським. Він познайомився з Т. Шевчен-
ком ще на початку 1842 року в Петер-
бурзі, повернувшись із подорожі навколо
світу. Покинувши тоді посаду лікаря

Бібліотекар Марія Шевченко, вчитель
Мирослава Валько та учні 6-го класу
ЗШ № 5 створили святкову атмосферу
зустрічі. З натхненням учасники читали
вірші про мову, співали пісні, з хвилюван-
ням згадували складний і часом трагіч-
ний шлях становлення рідного слова.

Народ говорить, що «слово до слова –
зложиться мова», а Тарас Шевченко ось як:
Ну що б, здавалося слова...
Слова та голос – більш нічого,
А серце б'ється – ожива
Як їх почує!...

Мово рідна. Ти є Вічність, ти є Правда,
Добро і Краса народу нашого.

Літературне свято, книжкова виставка
«Слово в душі, душа – в слові», яку пре-
зентували учасникам, є добірною зерни-
ною на ниві національного виховання мо-
лоді, є ще однією сходиною до родинного
єднання «В сім'ї вольній, новій».

Н. К.

пусу А. Колишко, лікар Раїмського укріп-
лення Сильвестр Кількевич, лікар Орен-
бурзької прикордонної комісії Петро
Майдель та інші. Батальйонний лікар
у Новопетровському укріпленні Сергій
Нікольський, який водночас завідував
бібліотекою, давав Тарасові Григоровичу
журнали та книжки. Читання розвіювало
тяжкі думи, підтримувало поета.

Помер нарешті «Коронований жан-
дарм» Микола І, і Шевченко сподівався
на визволення. Та новий цар Олександр II
викреслив ім'я Шевченка зі списку
амністованих: добре запам'ятав він до-
шкульні вірші великого Кобзаря про його
матір та батька. Але революційна ситуа-
ція, яка назрівала в країні, невпинні клопо-
тання друзів, прогресивних діячів культури,
мистецтва й літератури примусили цар-
ський уряд поступитися і Т. Шевченко був
звільнений із заслання.

На благодійному рибацькому човні
Тарас Григорович приплив до Астрахані.
В місті поет оселився в будинку Ігнатія
Моравського, який у той час служив молод-
шим лікарем 45-го флотського екіпажу.

ЛІКАРІ – ДРУЗІ КОБЗАРЯ

російського флоту, він від 1844 року
перебував міським лікарем у Переяславі.
Був він людиною високих моральних
прикмет, українським патріотом і дуже
цікавився народною поезією.

У грудні 1845 року Т. Шевченко тяжко
занедужав. Лікар не відходив від свого
друга і всіляко полегшував його страж-
дання. Саме тут, під час хвороби, в невели-
кій кімнаті лікаря А. Козачковського, поет
написав свій славнозвісний «Заповіт».

Жорстоко покарано було поета за
волелюбну творчість. Царський уряд
заслав його у далекий зауральські степи
в солдатчину. Але і в прикаспійських пус-
телях знайшлися лікарі, які намагалися
полегшити страждання поета. Першим
надавав Т. Шевченкові медичну допомогу
під час його десятирічної солдатчини
лікар Оренбурзького корпусу Кузьма
Богословський. Від тяжких приступів
серйозних захворювань Тараса Шевченка
рятував молодший лікар Раїмського
лазарету Арсеній Лавров. За свідченням
сучасників, А. Лавров був одним із най-
ближчих приятелів поета на засланні.
Тарас Григорович часто згадував це прізвище
в листуванні з друзями. Зберігся його
дружній шарж на Лаврова.

Медичну допомогу надавав засланому
поетові лікар Раїмського лазарету Василь
Белов. У листі від 27 квітня 1848 року
Ф. Лазаревський, один із близьких друзів
Т. Шевченка, просить передати «низень-
кий поклон» Белову та зазначає, що лікар
«гарний парень і щирий приятель мого
брата, а трохи і мій». Між поетом і лікарем
Беловим відбувалися цікаві зустрічі.

В Орській фортеці місцевий лікар –
гуманна, чуйна людина Михайло Алек-
сандрійський (родом із Чернігівщини)
не лише надавав медичну допомогу, а й
знайомив поета з новинками художньої
літератури і, ризикуючи, постачав йому
папір, фарби – адже царським вироком
Тарасу Григоровичу було заборонено
писати й малювати, що було для нього
найбільшою карою. Михайло Александр-
овський, зі слів Ф. Лазаревського, «був
найкращим представником молодого
покоління 40-их років». Лікували Т. Шев-
ченка в цей час лікар Оренбурзького кор-

І. Моравський повідомив про приїзд
Т. Шевченка шанувальникам поета. Його
прийняли як рідного. Теплою була зустріч
Тараса Григоровича і з молодим астра-
ханським лікарем Степаном Незаби-
товським. Разом із І. Моравським він
навчався в Київському університеті, разом
дістав призначення в Севастополь, де
вирувала російсько-турецька війна.

С. Незабитковський добре знав
творчість Т. Шевченка, був закоханий
у його поезію і це сприяло їхньому збли-
женню. Т. Шевченко подарував йому
автограф вірша «Ще як були ми коза-
ками». Лікар переписав Шевченкову
поему «Чернець» і вірш «А. О. Козачковсь-
кому». Вірші великого Кобзаря Степан
Андрійович зберіг для нащадків.

Після запису С. Незабитковського
в щоденнику поета йде запис морського
лікаря Євгена Одинцова. Під час пере-
бування Тараса Григоровича в Астрахані
Є. Одинцов був молодшим лікарем
46-го флотського екіпажу, нагороджений
бронзовою медаллю в пам'ять про російсь-
ко-турецьку війну 1853–1856 років.
Перу морського лікаря, шанувальника
Кобзаря, належать кілька праць.

19 серпня 1857 року в щоденнику
залишили запис польські друзі – лікар
Кароль Новицький, Павло Радзейовський
і Тітус Шалевич. Кароль Новицький пере-
бував у той час в Астрахані на посаді ліка-
ря 44-го флотського екіпажу. В ескадрі
віце-адмірала Нахімова брав участь
у славнозвісному Синопському бою. Лікар
Томаш Зброжек записав 20 серпня поль-
ською мовою в Шевченковому щоденнику
таке: «Красномовство припало на долю
небагатьох: мені ж, позбавленому цього
божественного дару, залишається тільки
мовчки дивитися й благословляти твою
творчу силу, святий народний пророче-
мученику Малоросії. Твоє теперішнє пере-
бування серед нас робить мене цілком
щасливим і хвилини єднання ніколи з моєї
пам'яті не зітруться».

Такі зустрічі з представниками пере-
дової інтелігенції Астрахані підносили
настрій поета, додавали сили і натхнення.
З цього приводу він писав: «С 15 по
22 августа был у меня в грязной и пыль-

ДО КРИНИЦІ ДУХУ

...Дороги нашого життя, які приво-
дять нас до Шевченка, по-різному
(і легко, й важко) можуть злитися
з дорогою самого Тараса, – отією,
що праворуч веде, на якій він зали-
шився перед лицем вічного життя.
При цьому доводиться нам взяти
на себе частину тих земних митарств,
які прийняв Кобзар, вболіваючи за
всіх земляків своїх як за братів і сестер.
Це і є громадянське та християнське
подвижництво: незгасне світіння душі
– то стривожене, то умиротворене, –
щоденний труд серця.

Тетяна МАЙДАНОВИЧ
(із передмови до збірника афоризмів
«Шевченкова криниця»)

ной Астрахани такой светлый, прекрас-
ный праздник, какого еще не было в моей
жизни... И память об этих счастливых
днях я вношу не в прозаический журнал
мой. Я внесу в сокровищницу моего
сердца».

Тепла, сердечна зустріч, яку влашту-
вали в Астрахані Т. Шевченку українські,
польські, російські друзі-однодумці вили-
лася у справжнє свято братерства. Аст-
раханські друзі вираджали свого улюбле-
ного поета з непохитною вірою в «творчу
могутність» Тараса Григоровича, як писав
його приятель лікар Томаш Зброжек.

У березні 1858 року Т. Шевченко
виїхав до Петербурга. Захоплено зустріла
поета передова інтелігенція столиці.
Зустрічаючись із видатними діячами літе-
ратури і мистецтва Тарас Шевченко шукав
і знайшов близьких йому за духом та ідей-
ними переконаннями людей. Особливе
місце у колі друзів Т. Шевченка посідає
Микола Курочкін – видатний лікар і талано-
витий поет «достойный молодой чело-
век», як писав про нього Кобзар.

Ідейно близький до Тараса Григоровича
був один із перших перекладачів його
творів. Як талановитий лікар він подавав
Т. Шевченку кваліфіковану медичну
допомогу. Але жодні лікувальні заходи
не могли вже вплинути на перебіг хвороби
та її кінець – надто вже великі непоправні
шкоди завдали здоров'ю Т. Шевченка
нестерпно тяжкі умови його життя –
ув'язнення, заслання, солдатчина.

Ховали Тараса Шевченка на Смо-
ленському кладовищі. За труною в гли-
бокій скорботі йшли численні друзі й
знайомі поета. Над свіжою могилою були
виголошені промови. На могилі виступив
і Микола Курочкін.

Революційною пристрастю дихали
слова М. Курочкіна: «Все його життя було
низкою випробувань; ледве під кінець
йому усміхнулося щастя; він бачив поча-
ток тієї суспільної справи до якої линув
всією душею... Не дожив він до здійс-
нення тих начал, поширенню яких
сприяв своїми піснями... Не про бага-
тьох можна сказати, як про нього: він
зробив у житті свою справу! Щастя в житті
було не для нього, – його чекає інше, –
посмертне щастя-слава».

Шевченко свято вірив у постанову
вільної України і прорік її незалежність,
кажучи, що «Встане Україна, і розвіє тьму
неволі, світ правди засвітить, і помоляться
на волі невольничі діти!...»

Його думки й діяння не є виразом
якогось вузького патріотизму, якогось
національного шовінізму чи територіаль-
ного провінціалізму. Шевченкові думки –
вселюдські, зрозумілі й доступні усім
народом і національностям. Вони не
знають кордонів у просторі, так само
безмежні в часі.

Його рядки декламували горді сини
Небесної сотні, коли їхні життя на злеті
обривали пущені злочинними руками кулі
підлих вбивць-україноненависників.
У вогненних рядках б'ється серце Коб-
заря-громадянина, поета-революціонера,
який все своє життя віддав боротьбі за
щастя народне. Т. Шевченко непохитно
вірив у перемогу принципів, які сповіду-
вав, вірив у перемогу і торжество правди.
Свою віру Шевченко будував на Божій
справедливості. Сьогодні його твердою
вірою повинен перейнятися кожен із нас.
Колективну віру не похитне жоден тиран,
її не зламає жоден орган насильства.
Лише треба почути Кобзаря душею.

Степан ҐЕНИК, професор

ВІДЛУННЯ СВЯТА

ПОШАНІВОК

Час Воскресіння Господнього! У ці дні хочеться зробити для ближніх щось дуже добре і приємне, відкрити свою душу вогником добра і милосердя. Вже традиційним для працівників міської бібліотеки № 4 став музичний вечір «Пасхальна веселка», проведений у Коломийському геріатричному пансіонаті. Скільки було

прочитано віршів, легенд і притч його мешканцям...

Запрошені нами вокалісти палацу культури «Народний дім» (керівник – Яна Васеловська) так запалили присутніх, що вони пішли до танцю. Стає зрозумілим, що для того, щоб принести радість ближньому, потрібно не так уже й багато: щире слово, пісня, пошанівок. А солодкі подарунки стали заключним акордом свята.

Алла СИДОР, завідувачка бібліотеки № 4

ЗУСТРІЧІ

ДЖЕРЕЛО ЗНАНЬ

Книжки – джерело знань. Ця думка прозвучала у Коломийській міській бібліотеці № 3 для дітей на заході, присвяченому Всесвітньому дню книги та авторського права.

Завідувачка Віра Тороватова розповіла учням 7-Б класу ЗОШ № 4, які прийшли з класним керівником, вчителем світової літератури Світланною Красовською, про унікальний винахід людської цивілізації – книгу, що розширює свідомість, допомагає пізнавати людину і світ.

Перед школярами виступив автор трьох десятків поетичних збірок, лауреат багатьох премій Василь Рябий. Він ознайомив присутніх зі своїм творчим доробком, охарактеризував книжки, оформлені місцевими художниками Василем Андрушком, Мартою Томенко, Емілією Бережницькою, незабутніми Сергієм Зінцем та Василем Коновалюком.

У дні книги також взяв участь автор кількох збірок пісень, композитор Євген Боднаренко.

Михайло СЛОБОДЯН,
член ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ПОРИ РОКУ: ТРАВЕНЬ

ВСЮДИ БУЙНО КВІТНЕ ЧЕРЕМШИНА...

Травень – вершина весни, її окраса. З кожним днем розпускається все більше квітів, поповнюється барвами рідна земля. Ліс і луки, яри й балки, парки й сади стають особливо красивими, привабливими.

Всюди на гірських сіножатах голубіють фіалки, жовтіють маленькі розетки калюжниці. Виділяються красою світло-пурпурові китички рясту, ніжно синіють дзвіночки медунки. Розцвів на узліссях чистяк. Золотими блискітками горять його квіти. Подекуди дуже рідко у затишних закутках лісу на вологих місцях трапляється орхідея.

У травні над бурхливими потоками, схиливши віття до води, буйно цвіте черемшина, врочисто вдягнувшись в однотонне біле вбрання. Саме в пору її цвітіння прилітають стрижні, іволги, уже за ними – перепели, деркачі. До кінця місяця всі перелітні птахи повернуться до рідних місць. Останніми прилетять швидкокрилі ластівки.

Навивпередки поспішають стурбовані заплізненням весни комах. Летять до п'янок квіток бджоли. У повітрі, мов живі квіти, пурхають барвисті метелики. У цей час з'являються травневі хрущі. Прикрашаються червоними китичками молоді пагони сосни. Цвітуть ясени, клени й осики. Розгортають клейкі зелені листки тополі, верби і вільхи. А коли остаточно закосичиться берега, вважайте, що заморозків уже не буде, підуть у буйний ріст трави на луках і степових просторах. Нарешті в пору цвітіння вступають вишні, груші, яблуні. Останнім зацвітає бузок.

Травень, крім квітів усіх кольорів веселки, несе всьому живому в природі велику

радість життя. В розпалі – фестивалі пісні, що їх проводять пернаті пісніри на чолі з неперевершеним солістом – соловейком. Співають вони від вечірніх сутінків до світанку. Щойно сонце прокладе перші стежки між деревами, солов'ї затихають, та в природі й далі все довкола співає, радіє. Від світання до смеркання кує зозуля, гомонять дрозди. На узліссях, в полі подають характерні звуки перепели, виводить скрипучу пісню деркач. Здається, ніби цілий оркестр готується виконувати надзвичайну симфонію: настроюються інструменти, музиканти раз-у-раз повторюють фрагменти партії. Чується безперестанне цвікання зяблика, попури шпаків, флейтові посвисти дрозда. З густих чагарників дещо непевно озивається колоратурне сопрано малинівки. Мовчать куріпки й кулики. Припиняється токування глухарів і тетеруків. А в граків, ворон, галок, чайок, шпаків, синиць уже виводяться пташенята: їм ніколи співати.

Багато радості в ці дні у чотириногих. Приносять потомство лисиці, дикі свині, куниці, білки, козулі, а у зайців з'являється вже другий приплід. Виходять з нір ховрахи. Вивелись їжаченята. Триває нерест прісноводних риб. За доброю традицією цей період у нашій країні оголошується сезоном тиші й спокою. Щоб життя на планеті продовжувалося безконечно.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

Морози закінчаться, коли вперше закує зозуля; приморозки повторяться після того, як зелене листя білого латаття спливе й розстелиться по воді.

Тепло прийде після першого грому; на суху погоду цілу ніч співають солов'ї,

БЛАГОДІЙНІСТЬ

РАЗ ДОБРОМ ЗІГРІТЕ СЕРЦЕ...

Шановні! Подаємо вам номер картки в Приватбанку матері, Ярослави Юріївни, по-звірячому закатованого проросійськими бойовиками в Слов'янську на Донеччині студента 2-го курсу юридичного факультету Київського політехнічного університету Юрія Поправки – 5168 7572 3146 3599 і просимо: допоможіть!

Він із друзями з саморобною зброєю хотів приїхати до Слов'янська, щоб боронити Україну від окупантів, але був захоплений у полон. Його жорстоко кували. 22 квітня у Слов'янську знайшли тіла двох людей, в одному з яких уже упізнали депутата Горлівської міської ради Володимира Рибак.

Другим виявився 19-річний киянин. У них розрізані животи, на тілі – сліди катувань. Вони були утоплені ще живими у річці Сіверський Дінець біля Райгородка з прив'язаними на них рюкзакми з піском. Тіло Юрія терористи не віддавали, але питання вирішили.

Тож поховали його в понеділок, 28 квітня, в селі Морозівка Баршівського району Київської області о 12.00. Процання відбулося в церкві на сільському кладовищі.

сварливу й крикливу молодичку, знаху вишуканих лайок – бабу Палажку.

Тим часом Палажка досить милозвучне ім'я. Значення його теж цікаве – «морська» (тобто те саме, що й латинське Марина). Примандрувало ж до нас це наймення аж із Греції (пелагос – по-грецьки означає «море» пелагос – «морський»). Наймення має й чималу родину серед прізвищ: Палаженко, Палагнюк, Палажчук, Палагеча, Палагійчук, Палагійченко, Палазькевич (від Палазя).

САВА

У легенді про заснування Рима згадується одне з давніх племен Середньої Італії – сабини, або сабиняни. Міфічний засновник відомої столиці, розповідається в тій легенді, аби збільшити населення міста, викрав у того племені скількись там жінок, що напевно згодом спричинилося до замирення з ними ж сабинами та до створення римського народу, ну й, до речі, стало невичерпною скарбницею сюжетів художникам усього світу, скажімо, таким, як славний француз Жак-Луї Давід.

Дехто з учених саме від назви згаданого племені й виводить наймення Сава (інші ж як на корінь імені вказують на назву фрігійського міста Саби).

Ім'я Саба в українській вимові, можливо, під натиском наймення Саватій, своєрідного родича суботи, перетворилося врешті-решт у Саву. Від цієї форми й утворені всі прізвища – тезки імені: Савченко, Савчук, Савко, Савусик, Савостян, Савчуків, Савочко та інші.

ввечері тепліше, ніж уранці – до негоди, ранкова роса – дощу не буде.

Коли цвіте черемха й розпускається дуб, – холодно. Довге ж цвітіння черемхи – на добре роїння бджіл.

Птахи в'ють гнізда з полудня – до холодного літа, а пізніше цвітіння горобини – на таку ж осінь.

Вважається: травень холодний – рік плідний.

6 (Юрія): є приморозки – на врожай проса і вівса, дощ – легкий рік для тварин, листя в лісі не повністю розвіється – неврожай на хліб. Це ж буде, якщо до 8 травня яблуні не вкрилися цвітом.

13 (Якова): теплий вечір і зоряна ніч – до врожаю, ясний схід сонця – до погідного літа.

14 (Яреми): тепло – такими будуть і жнива.

18 (Ярини): починали висаджувати розсаду капусти.

19 (Юва): сіяли боби, горох і огірки.

22 (Миколи): на першого Миколи не буває холодно ніколи, а до другого Миколи (19 грудня) не буває тепла ніколи. Тому не сій гречки і не стрижи овечки, а опісля не сади гарбузових – не буде зав'язі.

23 (Семена): збирали до сходу сонця трави, щоб мали особливо лікувальну силу, а коровам давали їсти жовті квітки – «щоб масло було жовтим».

24 (Мокія): якщо пройде дощ, то сльота буде 40 днів; туман – на мокре, а багрянний схід сонця – на грозове літо.

25 (Єпифана): ранок у червоному – літо буде сухим, із пожежами.

Якщо 27–28 травня тепло, то й літо буде таким; північний вітер – воно очікується холодним, а ясний день – на добрий урожай огірків.

Подав **Ярослав ГЛАДУН**, професор

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
ТРАВЕНЬ

2 ТРАВНЯ

95 років від дня народження **Юрія Волосюка**, народного музиканта-скрипаля, уродженця с. Горохолино Богородчанського району.

3 ТРАВНЯ

110 років від дня народження **Ірини Гургули** (1904–1967), мистецтвознавця, співавторки та упорядниці кількох видань з історії народного мистецтва, уродженки м. Болехів.

5 ТРАВНЯ

110 років від дня народження **Богдана Кравців** (1904–1975), українського поета США, літературознавця, журналіста, уродженця с. Лоп'янка тепер Рожнятівського району.

6 ТРАВНЯ

150 років від дня народження **Кирила Трильовського** (1864–1941), відомого громадсько-політичного діяча, адвоката, публіциста, видавця, редактора, засновника спортивно-пожежного товариства «Січ» у с. Завалля на Снятинщині, голови Боевої управи Легіону січових стрільців, автора книги «Гей, там на горі Січ іде». Похований у м. Коломия.

7 ТРАВНЯ

День Івано-Франківська (1662).

8 ТРАВНЯ

80 років від дня народження **Параски Борук**, гуцульської ткалі, заслуженого майстра народної творчості України, члена НСХУ, уродженки с. Рожнів Косівського району.

9 ТРАВНЯ

55 років від дня народження **Володимира Довбенюка**, скульптора, члена НСХУ, уродженця с-ща Делятин Надвірнянського району.

11 ТРАВНЯ

День Матері (друга неділя травня).

120 років від дня народження **Івана Старчука** (1894–1950), мистецтвознавця, археолога, добровольця УСС, уродженця с. Пилипи тепер Коломийського району.

13 ТРАВНЯ

155 років від дня народження **Теодора Аксентовича** (1859–1938), польського художника вірменського походження, який малював жанрові та пейзажні картини з життя Гуцульщини.

15 ТРАВНЯ

Міжнародний день сім'ї.

17 ТРАВНЯ

День науки. День Європи (третя субота травня).

18 ТРАВНЯ

Міжнародний день музеїв.

Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва (третя неділя травня).

День пам'яті жертв політичних репресій в Україні (третя неділя травня).

105 років від дня народження **Євгена Лозинського** (1909–1977), українського політичного і військового діяча, члена ОУН, уродженця м. Тисмениця.

65 років Снятинському літературно-меморіальному музею Марка Черемшини.

19 ТРАВНЯ

125 років від дня народження **Миколи Євшана** (Федюшки, 1889–1919), критика, літературознавця, уродженця с-ща Войнилів тепер Калуського району.

Підготував **Петро АРСЕНИЧ**
(Закінчення буде)

СПІВЧУТТЯ

Відійшла у вічність **Ганна Сковронська**, мати працівника ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка В'ячеслава Сковронського.

Просвітяни висловлюють щире співчуття родині померлої, хай галицька земля буде їй пухом.

Від Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ